

Dr. sc. Joško Čaleta o Mirjani Kolumbić i *Noninoj škrinji*

Draga i poštovana kolegica Mirjana u zalog nam je ostavila djelo čiji simbolički naslov ukazuje na svu veličinu koju ovaj rad donosi i široj javnosti predstavlja. *Nonina škrinja* – pojam koji na prvu asocira na nešto neočekivano, tajnovito, skriveno u unutrašnjosti tajanstvene kutije, oduvijek je plijenio pažnju onih najmlađih koji su upravo u generaciji svojih najstarijih imali najpouzdanije životne uzore. Nona je čuvarica *tri kantuna* kuće, svoje obitelji ali i svoje male lokalne zajednice čiju kulturnu tradiciju, u ovom slučaju glazbeno-plesnu, brižno čuva, održava i prenosi novim generacijama. Mirjanin glas u ovoj knjizi glas je none koja brojne sakupljene zanimljivosti vezane uz glazbeno-plesnu tradiciju brojnih otočkih mjesta predstavlja na vrlo zanimljiv način.

Lutajući i istražujući otokom Hvarom više sam puta imao prilike upoznati izuzetne žene/none koje su svoje talente, zapisivačke, pripovjedačke ili pak pjesničke znale predstaviti i na taj način mene, putnika namjernika, opčarati njihovom neizmjernom energijom. Marica Gamulin me tako opčinjavala deklamacijama svojih predivnih stihova dok smo zajednički radili projekt *Lipi naši škoji* kojim je Ansambl Lado na poseban način želio predstaviti glazbeno-plesnu i kulturnu tradiciju naših otoka, Marica Buratović me zaintrigirala za magični svijet kolendi i kolendavanja koje sam zahvaljujući njoj transkribirao, obrađivao za različite vokalne ansamble koji ih i danas s posebnim veseljem na svojim božićnim koncertima izvode.

Isto tako me oduševio susret s Mirjanom, prvo kroz snimke video zapisa koje je u ranim 90tim godinama prošlog stoljeća u Hvaru zabilježio Vidoslav Bagur, a zatim i osobno na susretima *Smotre folkloru Dalmacije* u Metkoviću i *Susretima ljeričara i zdravičara* u Konavlima. Bila je dijelom velike folkloraske obitelji koja svoja iskustva rado dijeli pa mi je tako više puta kazivala zanimljivosti o tradiciji kojih sam se, iščitavajući knjigu, rado sjećao. Sjećam se susreta u Hvaru gdje mi je poput vodiča pričala o lokalnim zanimljivostima koje su me kao radoznalog istraživača oduvijek privlačile. Na putu prema franjevačkom samostanu spomenula mi je jedan predivan božićni napjev *O Isuse ove noći* koji već 1906. u Hvaru bilježi Vladoje Bersa. Zahvaljujući upravo tom poticaju, predivno ispričanoj priči o procesiji koja se upućuje prema samostanu pjevajući, taj napjev obradio sam za moje pjevače i pustio „u svit“ kao poruku u boci koja će i nakon dugo, dugo vremena ponovno negdje uskrsnuti i osvijestiti nam poruku o nekom drugom, kažu boljem vremenu, u kojem se *lipo pivalo i balalo*. Uspomena na nju i njenu ostavštinu, na bezbroj zanimljivih podataka koje je sljedećim generacijama u zalog ostavila, ostat će vječna!